

PORTLANDI EESTI SELTSI TEATELEHT NR. 181 NOV. 2014

EELSEISVAID ÜRITUSI / UPCOMING EVENTS

PORTLANDI EESTI SELTSI JÕULUÕHTU

toimub pühapäeval, 7. detsembril 2014, kell 2:00 p.l. Läti Maja suures saalis. Jõuluõhtu kavas on mitmelaadilisi ettekandeid Portlandi eestlaste poolt.

Kiriku jõululaat toimub samal päeval algusega 12:30pm.

Jõuluvana on lubanud külla tulla kingitustega (palume üks pakk lapse kohta tuua Läti Kirikusse enne kella 2:00 p.l.). Eesti traditsioonide kohaselt ootab jõuluvana igalt lapselt ühe salmi, laulu, tantsu või muusikapala esitamist.

Traditsioonilised eesti jõulutoidud valmistatakse PES perenaiste poolt. Sissepääs täiskasvanutele on \$ 15., lastele / noortele 6-18 a. \$ 5., alla 6 a. tasuta. Loodatakse rohkearvulist noorte / vane-
mate osavõttu.

E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS

toimub kolmapäeval, 24. detsembril 2014, algusega kell 2:00 e.l. Läti Kirikus, 5500 S.W. Dosch Road. Teenivad õpetaja Hendrik Laur ja diakon Kalle Merilo. Laululehed. Ettekandeid. Kõik on kutsutud ja teretulnud.

PORTLANDI EESTLASTE TALIPÄEVAD

Palun võtke osa talipäevadest 23.-25. jaan. 2014 Boardwalk Lodge'is, 30544 East Olive Trail, Government Camp.

Talipäevadest osavõtu hind täiskasvanutele on \$ 140 ja noortele/lastele (6-18) \$ 45. See sisaldab öömaja ja toidu ning laupäevase õhtusöögi Boardwalk Lodge'is. Neile, kes soovivad osa võtta vaid laupäeva õhtusest õhtusöögist on hind \$ 25.

Talipäevade koha reserveerimiseks andke teada võimalikult peatselt telefonil 503-335-2720 või e-maili kaudu aadressil: ibrewtwo@msn.com. Täiskasvanu hind tõuseb \$ 150.-le pärast 14. jaanuari. Palun kirjutada tsekk PES nimele ja saata postiga Ingmar Saul'ile, P.O. Box 18209, Portland, OR 97218.

Teadanne - meeldetuletus !

Ühenduses Portlandi Eesti Seltsi ja EELK Koguduse teatelehtede väljaandmisega soovime oma liikmeile kui ka teistele taas meenutada, et mainitud teatelehed on saadaval interneti kaudu järgmisel aadressil:

portlandesto.org/newsletters

Kui soovite liituda meie e-maili listiga saatke e-mail aadressil: info@portlandesto.org

Soovime õnne sünnipäevaks !**Detsembris**

1. Malle Kollom
2. Helen Tammela
4. Arne Kesküla
4. Clara Hillier
4. Jan Ranna
5. Helve Kalmann
6. Elo Saar
6. Rev. Hendrik Laur
10. Doris Lim
16. Ingrid Palm
17. Lembit Kangur
12. Martin Tammekivi
13. Kati Tamm
15. John Maurer
16. Ahto Raudsepp
15. Kaupo Tammik
17. Marika Keister
21. Mark Heinsoo
26. Anne Herrick
28. Kristi Rossman
28. Angelica Berwick

Jaauar is

1. Helmuth Kalmann
1. Scott Carroll
3. Rachel Adamson
6. Meralda Talviste
7. Gerli Taal
11. Roy Ranna
11. Ants Aug
22. Asta Kalmann
29. Maldus Alver

Veebinäitus Balti pagulaslaagritest Saksamaal

Käesolev aasta tähistab 70 aasta möödumist tuhandete Balti riikide kodanike lahkumisest läände murrangulisel 1944. aastal. Kodumaalt lahkuti hirmust Nõukogude võimu ees, paljud põgenikud jätsid oma sünnimaa ja lähedased igaveseks maha

Kui palju oli sel pöördelisel suvel ja sügisel lahkujaid Eestist, Lätist ja Leedust? Kuhu asuti? Kuidas Saksamaale jõudnud põgenikke koheldi? Mis organisatsioonid tegelised pagulasküsimustega? Kas pagulasi sunniti kodumaale tagasi pöörduma? Millega laagrites tegeleti? Miks ja millal suunduti Saksamaale edasi? Need ja veel paljud küsimused saavad sõnalise ja pildilise vastuse 9. oktoobril avatud veebinäitusel

Kolme Balti riigi koostöös sündinud väljapanek pakub pagulaslaagrite tegevusperioodi ülevaadet alustades laagrite rajamisest, rahvusvahelisest taustast ja igapäevaelust kuni laagrite sulgemise ja teistesse riikidesse ümberasumiseni. Pagulaslaagrid ei olnud üksnes ajutised elukohad, vaid tutvustasid omal moel iga Balti riigi tavasid ja eluviise. Laagrites tegutsesid koolid, teatritrupid, orkestrid, balletirühmad ja koorid, samuti anti välja hulgaliselt trükiseid. Laagrites korraldati näituseid, laulupidusid, kontserte ja spordivõistlusi

tegutsesid käsitööringid ja viidi läbi kingseppade ja metallitöölise kursusi. Rõhutati tegevusi, mis aitasid säilitada rahvuslikku eneseteadvust.

Näituse veebilehel saab iga huviline tutvuda laagri-elukajastavate dokumentide, fotode ja ka mõne üksiku filmilõiguga. Eestit käsitlevad dokumendinäidised pärinevad Rahvusarhiivi kogudest, enamuse fotodest VEMU-st (Väliseesti Muuseum). Näituse koostajad on tänulikud igale lahkele kaastöötajale ja toetajale.

Head lugemist ja vaatamist !

http://www.itl.rtu.lv/LVA/baltijas_dp/

Birgit Kibal (Rahvusarhiiv, Baltic Heritage Network).

Roman Toile anti üle Maarja medal

Esmaspäeval, 20. oktoobril andsid EELK Tallinna Piiskopliku Toomkoguduse juhatuse esimees Indrek Treufeldt ja EELK Kanada praost Mart Salumäe Ehatares üle maestro Roman Toi'le üle Maarja medali ja 2014. aasta kultuuripreemia. Muusikalised tervitused tõi organist Aaro Tetsmann.

Eestis kõneldakse maestro Roman Toi panusest Eesti kultuuri- ja kirikuellu jumalateenistusel Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus 2. novembril toimival XIV Toompäevade lõpujumalateenistusel.

Vabariigi president autasustas 1996.a. Roman Toi'd Riigivapi IV klassi teenetemärgiga. EELK Konsistoorium tunnustas teda 2006. a. Teeneteristi II järgu medaliga ja 2011.a. elutöö preemiaga.

Eestis tähistati hõimupäeva

Eestis tähistati 18. oktoobril hõimupäeva. Selle raames peeti Rahvusraamatukogus hõimupäevale pühendatud konverents. "Põlisrahvad, traditsioonid ja majandus", mille avas kultuuriminister Urve Tiidus.

Konverentsil räägiti põlisrahvaste õigustest ja rahvusidentiteedi säilitamisest areneva tööstuse tingimustes, sellega seonduvatest keskkonnamuutustest ning tööstusliku hõive mõjust keelele ja kultuurile. Hõimupäeva konverents oli pühendatud metsaneenetsi kirjniku, luuletaja ja põlisrahvaste õiguste kaitsja Juri Vella mälestusele.

Lisaks toimusid arutelud, milline võiks olla põlisrahvaste positsioon neid puudutavates majandusküsimustes, kus põlisrahvastel on piisavalt võimalusi oma huvide eest seismisel ning milline oleks õiglane kompensatsioon maavarade kasutamise eest.

Hõimupäevi tähistatakse erinevate üritustega üle terve Eesti. Aastast 2011 tähistatakse hõimupäeva riikliku tähtpäevana, mil heisatakse riigilipud.

Pühapäeval, 6. detsembril 2014; kell 1:00 p.l.
Tulehoidjad esinevad Scanfair'il
Exhibit Hall, Portland Memorial Coliseum at the Rose
Garden, 300 North Winning Way

**E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE
JUMALATEENISTUSED**
Läti Kirikus, 5500 SW Dosch Rd. Portland

Abipraost Hendrik Laur • Diakon Kalle Merilo

Pühapäeval, 7. detsembril 2014; kell 11:00 e.l.
**KRISTUSE TULEMISE PÜHA
JUMALATEENISTUS**
Järgneb jõululaat suures saalis algusega kell 12:30.

Kolmapäeval, 24. detsembril 2014; kell 3:00 p.l.
JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS
Laululehed. Ettekanded.

Pühapäeval, 4. jaanuaril 2015; kell 11:00 e.l.
**KRISTUSE RISTIMISPÜHA
JUMALATEENISTUS**
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 1. veebruaril 2015; kell 11:00 e.l.
**5. PÜHAPÄEV ENNE PAASTUAEGA
JUMALATEENISTUS**
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 1. märtsil 2015; kell 11:00 e.l.
PALVEPÄEVA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Koguduse õpetaja:

Abipraost Hendrik Laur
4111 Gull Harbor Rd.
Olympia, WA 98506

Tel.: 360-352-2371

Koguduse esimees:

Helmuth Kalmann
8159 SW 85th Ave.
Portland, OR 97223

Tel.: 503-244-9083

Koguduse abiõpetaja:

Diakon Kalle Merilo
15273 South Brunner Rd.
Oregon City, OR 97045
Tel.: 503-260-4739

Koguduse laekur:

Anne Eby Rd.
5775 SW Homesteader
Wilsonville, OR 97070
Tel.: 503-638-0233

Kirikuvanem:

Helve Kalmann
Tel.: 503-522-7775

**Koguduse kokkutulek, jõululaat,
näitemüük, loterii ja oksjon**

Teatame juba varakult, et Portlandi Koguduse jõulueelne näitemüük, jõululaat, loterii ja oksjon toimub pühapäeval, 7. detsembril 2014, algusega kell 12:30 p.l. Läti Maja suures saalis. Jõululaada väljapanekutega alustatakse juba varem.

Koguduse naistoimkond pöördub siinkohal kaasmaalaste poole, et nad oma annetuste ja osavõtuga aitaksid kaasa jõululaada heaks kordaminekuks. Nais-toimkond võtab tänuga vastu igasuguseid kunsti- ja käsitöö esemeid, tarbeasju, keediseid, rukki- ja peenleiba, kooke, võileibu, küpsiseid ja muud kas müügiks, loosimise ja oksjoni auhindadeks või einelaua tarvis.

Annetatud esemed või rahaline toetus palutakse juba varakult üle anda juhatuse liikmele Silvi Kalmann'ile. Jõululaadal toimub ka eestipäraste verivorstide müük.
H.K.

Kammerkoor "Unistus" kontserdid

Teatame taas, et eestlastele tuntud kammerkoor "Unistus" kontserdid toimuvad alljärgnevalt:

Saturday, 13. detsember 2014, kell 7:00 p.m.
Milwaukie Lutheran Church
3810 S.E. Lake Road; Milwaukie, OR

Friday, 19. detsember 2014, kell 7:00 p.m.
First Christian Church
1314 S.W. Park Ave.; Portland, OR

Saturday, 20. detsember 2014, kell 7:00 p.m.
The Grotto
8840 N.E. Skidmore St.; Portland, OR

**Šveitsi hakatakse eksportima
Rakvere piiritustehase toodangut**

Hiljuti saatis Rakvere piiritustehas esimese partii mahepiiritust Šveitsi. Estonian Spirit OÜ juhatuse liikme Sven Ivanovi sõnul on tegu esimese sammuga pikemaajalises koostöös. "Saatsime teele esimesed 48,000 liitrit Eesti põllumeeste kasvatatud maheteraviljast toodetud mahepiiritust, millel on lisaks mahetootmise sertifikaatidele ka kosser-sertifikaat," ütles Ivanov. See on Rakvere piiritustehase esimese mahepiirituse partii, mis läheb väljaspoole Euroopa Liitu. "Moe viina oleme küll juba mitu aastat müünud, kuid piiritust oleme eksportinud seni vaid Euroopasse.

LEP 2015 – Lääneranniku Eesti Päevad **toimuvad Whistleris, Briti Columbias,** **5.- 9. augustil 2015**

Meil on heameel teatada, et Hilton Whistler Resort & Spa, aadressiga 4050 Whistler Way, majutab festivalikülalisi soodushinnaga 169 CAD/

Et broneerimine kulgeks tõrgeteta, broneeri hotelli-tuba, võttes ühendust otse Hilton Whistler Resort & Spa hotelliga. Soodushinna saamiseks nimetage ürituse koodi **"West Coast Estonian Festival 2015"**. Tube saab broneerida helistades Hiltoni tasuta broneerimis numbrile +1 800 515 4050.

Eeldame, et soodushinnaga toad täituvad kiiresti. Seega soovime kõigil festivalile tulijatel majutus juba praegu broneerida. Hiltoni erihind LEP 2015 festivali külalistele kehtib kuni kohti jätkub. Hilisemal broneerimisel rakendub hotelli hinnakiri. Palun arvestage, et juhul kui majutuse broneerimine jääb viimasele hetkele ning Hiltonis on juba toad täis, tuleb festivalil osalejatel leida endale öömaja mõnes teises Whistleri hotellis.

Festivalijärgne kruis.

Kas oled juba broneerinud endale koha festivalijärgsele Alaska kruisile? Laev väljub 9. augustil Vancouveri kesklinnast ja kruis kestab seitse päeva. Koge ja imetle Inside Passage'it, Icy Straight Point'i ja Hubbardi liustikku ning mitmeid Alaska sadamaid.

Lisainfo.

Lisainfo saamiseks Whistler Hilton Resort & Spa hotelli, LEP 2015 Lääneranniku Eesti Päevade ja Whistleri eluolu kohta külastage festivali kodulehte www.lep2015.com.

Lastega tulijatele teadmiseks, et Whistleris on hulgaliselt vaba aja veetmise võimalusi nii festivali ajal kui ka enne ja pärast seda.

Piletid tulevad müügile ja registreerimine avatakse õige peaa! Püsige lainel!

LEP 2015
ORGANISEERIMISKOMITEE

Meenutati reisiparvlaeva Estonia **hukkumise 20. aastapäeva**

Pühapäeval, 28. septembril meenutati paljudes kohtades Estonia katastroofis hukkunud, keda oli kokku 852.

Tallinnas Jaani kirikus toimus kontsert, mis tõi kokku katastroofis lähedasi kaotanud ning Estonia mälestusmärgi juures "Navigare Necesse Est ehk Meresõit jääb" kontsert-mantra. Kontsert-mantral toetas Tiit Kikase loodud muusikat interaktiivne valgusinstallatsioon.

Kõlanud laserharfi keeled ühendasid mälestusmärgi "Katkenud elukaar" kahte poolt. Mälestusüritus algas täpselt sel kellaajal, kui 20 aastat tagasi väljus Estonia Tallinna sadamast. Kontsert kestis sama kaua kui kestis Estonia reis, see lõppes kell 2 öösel.

Hiiumaal Tahkuna poolsaarel peetud mälestusüritusel kõnelesid maavanem Riho Rahuoja, kiriku ja Hiiuma valla esindajad, saksofonil musitseeris Avo Tamme. Õnnetuspaigast vaid 55 km kaugusel asuva mälestusmärgi jalamile asetati pärjad, lilled ja küünlad. Tahkuna oli laevahukule lähim paik Eestis, mistõttu jõudis aastate eest Hiiumaa randa ka Estonialt pärit päästepaate, veste ja muid esemeid. Üks neist paatidest on näha Hiiumaa Muuseumi ees Kassaris.

Ka Stockholmis kogunesid sajad inimesed Estonia mälestusmärgi juurde. Meenutades neid, kes 20 aasta eest laevareisilt koju ei jõudnud, pole väga paljud rootslased siiski leppinud Estonia huku ametliku versiooniga ning ka mälestusüritusel kõnelenud Rootsi kuningas Carl XVI Gustaf ütles, et nende inimeste seisukohta peab austama.

Samuti rõhutas kuningas, et Estonial hukkunute saatust ei tohi kunagi unustada. Mälestusjumalate nistus peeti Stockholmi Sofia kirikus. (EE)

USA salateenistuse direktor **astus tagasi**

Oktoobri algul astus tagasi salateenistuse direktor Julia Pierson. Tema otsus tuli pärast tõsist Valge Maja turvalisuse rikkumist, kui 42-aastane Omar Gonzalez väidetavalt ronis üle hoonet piirava tara ning pääses Valgesse Majja.

Teisipäeval toimunud ülekuulamisel esindajatekojas tunnistas Pierson, et salateenistus ei täitnud juhtumi ajal oma plaani korralikult. Piersoni asemele esitati salateenistuse presidendi kaitse osakonna juht, endine eriagent Joseph Clancy. (ERR / EE)

Vabaõhu jumalateenistusest osavõtjad õp. Hendrik Laur'i kodus Olympias 10. augustil 2014 tunnevad mõnu ühisest koosviibimisest.

Meesvõrkpallurid on kogunenud septembris John Maurer'i kodusele väljakule väikeseks võrkpalli harjutuseks koos nooremate naisosalistega.

Eestlastele hästi tuntud kammerkoor "Unistus" esines augustis kontserdiga populaarses Mt. Angelsi kabelis Lonnie Cline'i juhatusel.

SUUR PÕGENEMINE 70 AASTAT TAGASI

1944 aasta oma sõjaliste sündmuste arenguga on kurvemaid Eesti uuemas ajaloos. Nende sündmuste tagajärjena toimus suur põgenemine, mida põhjustas Saksa sõjaväe taandumine Eestist ja eesseisev teine Nõukogude Liidu kardetav okupatsioon. 1944 a. septembris oli saabunud tund, mil kümned tuhanded eestlased tundsid, et nende aeg kodumaal on läbi saanud ja tuli paratamatult asuda teadmatule põgenemisteele. Rahvast oli vallanud tumm meeleheide ning abituse tunne ja nõi päevil sündis palju mõistmatusi.

Eestlaste lahkumise põhjuste õiglasemaks käsitlemiseks tuleb mõista, et mineku peamine põhjus oli hirm tuleviku ees ja mure turvalisuse pärast. Nõukogude Liidu esimese okupatsiooniaasta kogemused olid veel kõigil värskelt meeles, ning umbes 70,000 eestlast lahkus kodumaalt 1944. aasta sügisel, peamiselt Saksamaale või Rootsi.

Hilissuvel 1944 otsustas Saksa armee juhatus loovutada Baltikum. Eesti Diviisile väljastati käsk Eestist taandumiseks 17. septembri õhtul. Seda põhjustas sündmuste areng nii Riias kui ka Tartu rindel. Narva rinde peajõud alustasid tagasitõmbumist 18. septembri pimeduse tulekul. Eesti Diviisist saadeti välja ratturvirgatsid Rakvere ja Tapa ümbrusse ning Põhja-Tartumaale hoiatamaks elanikkonda eeloleva tagasitõmbumise tagajärgedest, mis mõnelgi aitas end punaste küüsisst päästa.

Rakvere ja Tapa ümbruskonna inimesed ja Põhja-Eesti rannarahvas kasutas Soome põgenemise teed. Kuna sakslaste taandumine Eestist tuli elanikkonnale ootamatult, algas ka põgenemine organiseerimatult. Kõik teed läände oli täis põgenike voore, valitses segadus ja kuhjumine, mis tekitas sõjaväe korrapärasest taganemist. Sõjavägi suunas põgenikke kõrvalteedele või lükkas nad lihtsalt teelt kõrvale. Suur osa põgenestest jäi punaväe jalgu ja suruti tihti tankide alla. Pilt oli kurb ja masendav. Põgeneti just nagu läheneva katku eest, nii maad kui merd mööda.

Saksa sõjaväele oli tehtud korraldus aidata soovijaid minna Saksamaale. Saksamaale põgenemine algas juba suvel ja tõusis haripunkti septembris. See toimus suurematel sõjaväe transportlaevadel, mis väljusid Pärnust, Paldiskist ja Tallinnast. Umbes 40,000 eestlast pääses Saksamaale läbi nõ. Danzig-Gotenhafeni värava. Tallinn langes 22. septembril ja Pärnu ja Haapsalu 24. septembril. 24. septembri ennelõunal lahkusid Rohuküla sadamast viimased sakslased ja sõjaväe evakueerimine Eesti mandrilt oli lõpetatud.

Eesti Diviisi ja teiste Eesti üksuste taganemine tekitas katastroofilisi olukordi: punaväe tankikiiludel õnnestus taandumisteed lääne poole ära lõigata ja plaanikindel taandumine luhtus, kuigi täielik rindelt lahitiõmbumine teostus kaotusteta ja vastasele ka märkamatu. Avinurme teedesõlme hõivamine Nõukogude Eesti Laskurkorpuse poolt ja sellele järgnenud lahing taganevate Eesti üksustega oli üks traagilisemaid episoode. Enamus kuuest (6) Piirikaitse Rügementide elavkoosseisust, millede üldarvu hinnati 25,000 mehele, ei pääsenud Avinurme sündmuste tõttu punaste haardest välja. Vabasse maailma jõudsid üksikud seltest suurearvulisest väekoondisest.

Paldiskis toimus Eesti Diviisi tagavararügemendi üksuste laevadele laadimine. Laevadele läksid relvastatud mehed koos varustusega, sõjameeste omaksed ja ka erasikud. Põgenemine Soome ja Rootsi toimus peamiselt kalurite mootorpaatidega ja ka väiksemate laevadega, millede pardal oli 600 kuni 800 inimest.

Kiiduväärt austust väärivad soomlased, kes abistasid Soome saabunud põgenikke. Soome ja Nõukogude Liidu vaheline sõda lõppes 4. septembri hommikul ja vaherahu leping kirjutati alla 19. septembril. Pärast lepingu jõustumist soovitasid Soome ametivõimud kõikidel Eesti Vabariigi kodanikel lahkuda Soomest. Seda põhjustas venelaste poolt läbirääkimistel esitatud ja lepingusse kirjutatud nõue kõik "Nõukogude Liidu kodanikud" ja sõjavangid tagasi Nõukogude Liitu toimetada. (Eesti Vabariigi kodanikke peeti Nõukogude Liidu poolt nende kodanikeks.) Soome oli sunnitud seda aktsepteerima.

Soome kaitsepolitsei ohvitser Otto Kumenius sai Soome sõjaväe vastuluure ülemalt kolonel J.S. Walldenilt ülesande organiseerida ja hoolitseda eestlaste transpordi eest Soomest Rootsi. Põgenikud Eestist, kes olid saabunud mootorpaatidega Soome, suunati Soome rannavalve poolt läbi Soome skääride Rootsi suunas ja ka Botnia lahte kindlaks määratud kogunemiskohta, mis oli Rauma linn ja sadam. Soome kaudu saabus Rootsi umbes 7,000 eestlast, nende hulgas ka sajad eesti vabatahtlikud, kes ei pöördunud tagasi Eestisse. Kõik toimus Soome ametivõimude kui ka rannarahva heatahtlikul kaasabil, mida võib ka nimetada nende inimeste päästmiseks.

Paljud põgenesid üle Läänemere Rootsi täiskiilutud lekkivates mootorpaatides ja vastavalt arvutustele jäi ligikaudu 2,000 inimesel vastaspoolne Läänemere rand igaveseks nägemata. Üldiselt on mainitud tänu-tundega, et Saaremaa kalurid olid aumehed ja päästsid palju omakaitseasi ja nende perekondi läheneva kommunistliku terrori eest, viies neid Rootsi. Umbes 32,000 õnnestus Eestist põgenemine Rootsi.

(Artikli lisa järgmisel leheküljel)

Suure põgenemise tähendus

Kas oli kümnete tuhandete eestlaste Läände põgemisest eesti rahvale ka mingit kasu? Selles suhtes võib otsekoheselt vastata: jah, sellest oli kasu!

Väliseesti kogukond oli poliitikas väga aktiivne ja poole sajandi jooksul hoiti oma tegevusega Eesti omariikluse taastamise teema aktuaalsena, eriti rahvusvahelisel tasandil.

Täna mäletab Välis-Eesti kogukond 70 aastat tagasi toimunud põgenemist. Neisse aastatesse mahuvad EESTI ajaloo traagilisemad ajad, kaks Nõukogude Liidu okupatsiooni, mis löid eesti rahvale raskeid haavu. Nõukogude okupatsiooni iseloomustasid massimõrvad ja küüditamised, ühiskonna eliidi hävitamine, põlisrahva keele ja kultuuri ahistamine, vägivaldne sovetiseerimine, venestamine ja elanikkonna etnilise koosluse muutmine. Vene keel muudeti riigiasutuste keeleks ja nõukogude võimul õnnestus oluliselt kahjustada eesti rahva vaimu. Ja mitte unustada õnnestunud lõhestamist väliseestlaste ja kodueestlaste vahel!

Kolmeaastasest Saksa okupatsioonist rääkides ei saa mööda inimsusevastastest kuritegudest, Tartu tankitõrjekraavis toimunud hukkamisest ja juutide mõrvamisest.

Rahvastiku kaotused

Okupatsiooniaastail kandis Eesti suuri rahvastiku kaotusi – ligi 170,000 inimest, nende hulgas kodumaalt lahkujad. Baltisakslaste ümberasumist Saksa- ja Poola-ale 1939-1940 tuleb samuti käsitleda osana rahvastiku kaotusest. Ümberasumisega ja järelümberasumisega okupeeritud Eestist 1941. aasta alguses lahkus umbes 20,700 baltisakslast, nendega mitu tuhat eestlast.

Soovunelmaid on eestlastel rasketel aegadel alati olnud ja mõnikord on need täitunudki, nagu Eesti iseseisvuse taastamine järjepidevuse alusel 20. augustil 1991.

Joel Hauka - Stockholm (VES)

Septembris sündis 1288 last

Siseministeeriumi rahvastiku toimingute osakonna andmeil registreeriti septembris Eesti perekonnaseisuasutustes kokku 1288 sündi, neist 628 poisslast ja 660 tütarlast.

Septembris olid populaarsemad eesnimed poisslastele Sebastian (12), Martin (10), ja Robin (9). Tüdrukutele pandi enim nimeks Sofia (13), Sandra (10) ja Eliise (9).

(SMT/EE)

ERKÜ auhinna õhtusöök & seminar

Äsja valitud ERKÜ XXI Esinduskogu liikmed ja külalised kogunesid 27. sept. 2014 Sheraton Hotelis, Stamfordis austama ERKÜ 2014. a. auhindade saajaid ja kuulama erilist paneel-diskussiooni teemal "Eestlased Ameerikas: Minevik, olevik ja tulevik".

ERKÜ korraldas paneeldiskussiooni, et tähistada üle 70,000 eestlase Eestist Nõukogude sissetungi eest põgenemist 70 aastat tagasi. Järgmised silmapaistvad isikud esinesid 100 pealisele kuulajaskonnale:

- Arne Kalm ja Arved Plaks, panelistid teemal "Eestlased Ameerikas: Minevik" esitasid oma perspektiive Ameerika eesti ühiskonna muutustest üle aastate, andes ülevaateid laiahaardelistest poliitilistest ja kultuurilistest tegevustest. Arne Kalm, finantsala juht ja praegune ERKÜ juhatuse liige, on aktiivne Los Angelese eesti ühiskonnas;

- Arved Plaks, kelle juhatuses olemise aeg just lõppes on innukas koori- ja rahvatantsu esineja ning vabakutseline fotograaf ja ajakirjanik.

- Priit Vesilind, Laas Leivat, Marcus Kolga ja Toivo Tänavsuu arutlesid teemal "Eestlased Ameerikas: Olevik". Priit Vesilind, kes on endine Natinal Geographic'i toimetaja ja ERKÜ poolt volitatud lõpetama raamatu "Eestlased Ameerikas", rääkis Ameerika eestlaste ajaloo ja elukogemuste käsitlemisest raamatus. Laas Leivat on uus Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu esimees, Eesti aupeakonsul Kanadas ja üks Kanada eestlaste ajalehe "Eesti Elu" toimetajatest.

- Kanada eestlane Marcus Kolga on auhinnatud dokumentaalfilmide tegija. Eriti tähelepanuväärne oli diskussioon Krimmi annekteerimisest Venemaa poolt ja Vene sissetung Ukrainasse, selle mõju poliitilisele olukorrale Läänes ning Kanada ja Ameerika eestlaste tegevusele.

- Toivo Tänavsuu, "Eesti Ekspressi" ajakirjanik Eestist, esitas ülevaate oma hiljuti asutatud heategevast fondist "Kingitud Elu" (The Gift of Life) Sihiga abistada eestlasi, kes vajavad kalleid vähivastaseid arstitohte.

- ERKÜ juhatuse liikmed Mirjam Krull, Wash. Eesti Seltsi esinaine ja Andres Simonson, e-ajakirja "Estonian World" kaastööline jagasid oma perspektiive teemal "Eestlased Ameerikas: Tulevik".

- Andres Viirg, Enterprise Estonia juhataja, lõpetas paneeldiskussiooni ülevaatega eesti uutest firmadest USA-s ja USA-Eesti investeerimiste tulevikust.

- Paneeli moderaatorid olid Linda Rink, ERKÜ tegevjuht ja ERKÜ juhatuse liikmed Maia Linask ja Eric Suuberg. Hiljem samal õhtul toimus pidulik õhtusöök, kus austati ka 2014. a. ERKÜ auhindade saajaid, tunnustades nende tööd eesti pärandi, kultuuri ja keele alalhoidmisel ja edendamisel USA-s.

(EE)

Enn Tarto sai Poola Teenete Ordni Komtuuriristi

18. oktoobril andis suursaadik Robert Filipczak Tartus, Balti Kaitsekolledzis Poola Vabariigi Presidendi nimel Enn Tarto'le üle Poola Vabariigi Teenete Ordni Komtuuriristi.

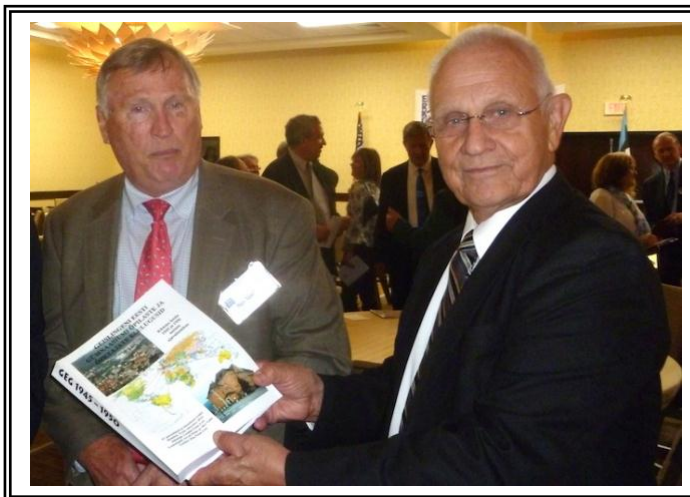
Kõge autasu omistati tunnustusena teenete eest demokraatlike muudatuste läbiviimisel Ida-Euroopas. Enn Tarto on Eesti antikommunistliku liikumise ja vabadusvõitluse legend ning endine Nõukogude Liidu GULAG-i vang.

Tarto levitas rahvusvahelisel areenil infot Ida-Euroopa dramaatilise ajaloo (sealhulgas Molotov-Ribbentropi pakti) kohta ning võitles Baltikumi rahvaste inimõiguste ja enesemääramise eest.

Kõrge autasu üleandmine Enn Tarto'le.

ERKÜ poolt korraldati 27. septembril 2014 Stamfordis, Connecticutis paneeldiskussioon teemal "Eestlased Ameerikas: Minevik, Olevik, Tulevik"

Endised geisinglased Priit Vesilind ja Arved Plaks eesti kooliraamatutega Geislingeni koolist.

Teadaanne jõulutervituste kohta

Oktoobris väljaantud Portlandi Eesti Seltsi teatelehes "Sõnumid" oli lisatud kaaskiri üleskutsega jõulutervituste avaldamiseks järgmises teatelehes, tehes soovikohase annetuse a) Portlandi Eesti Seltsile või b) Kogudusele.

Kahjuks ununes toimetajal üleskutses märkida, et toimetajale aadresseeritud vastuse tähtpäevaks on **pühapäev, 16. november 2014**, või varasem kuupäev.

Loodan, et mainitud või varasem kuupäev on kõigile vastuvõetav.

Helmuth Kalmann
Teatelehe toimetaja.

Teade praostkonna sinodi koosoleku korraldamiseks Portlandis

EELK Portlandi Koguduse juhatus pidas pühapäeval, 2. novembril 2014 erakorralise koosoleku, kus peateemaks oli Praostkonna Sinodi aastakoosoleku korraldamine. Juhatusliikmete kõrval võttis koosolekust osa ka õpetaja Hendrik Laur.

Juhatus võttis teatavaks, et eelnenud läbirääkimiste põhjal on leitud otstarbekohane korraldada USA Praostkonna Sinodi aastakoosolek Portlandis 23.-24. mail 2015 a. EELK Portlandi Koguduse võõrustamisel Koguduse juhatus ühineb mainitud ettepanekuga ja asub viimistlema selle läbiviimisse puutuva tegevuse ja eelarve üksikasju:

1. Sinodi asukohana mai kuus on võimalik üürida Läti Maja ja kirikut. Laupäeva saaliüür oleks \$ 300, kiriku üür \$ 75. ja pühapäeval peale jumalateenistust kohvilaua / lõunaeine üür oleks \$ 275. Meie oma perenaised võiksid laupäevase ja pühapäevase lõuna ja kohvi laua valmistada.
2. Kõik kulud kokku pannes tuleks väljaminekud kokku umbes \$ 800.-le.
3. Oletades umbes 25 inimese osavõttu koosolekust nii kohalike kui ka väljaspoolsete külalistega, oleks iga isiku kulu umbes \$ 32.
4. Laupäeva õhtusöök toimuks restoranis, kus iga inimene tasub oma toidu eest.
5. Transpordi kulu ei peaks olema, kui meie oma inimesed pakuvad vaba autosõidu vastavalt vajadusele.
6. Enne aasta lõppu leiame soodsa hinnaga hotelle või erakodusid külaliste majutamiseks.
7. Jaanuaris oleks sobiv aeg registreerimise vormide väljasaatmiseks kogudustele.

EELK Portlandi Koguduse juhatus: Kalle Merilo, Helmuth Kalmann, Mati Vaga, Fromhold Orav, Anne Eby, Helve Kalmann.

Riigikogu võttis vastu kooseluseaduse

9. oktoobril toimus Eestis palju tuliseid vaidlusi tekitanud kooseluseaduse kolmas lugemine, see võeti vastu napi hääleteenamusega.

Kooseluseaduse poolt hääletas 40 ja vastu 38 rahvasaadikut. Hääletamata jättis 10 saadikut. Hääletamisele ei registreerinud end või ei tulnud kohale 13 rahvasaadikut.

Presidendilt heakskiidu saanud kooseluseadus hakkab kehtima 2016. aastal. Õiguskomisjoni esimees Neeme Suur (SDE) ütles, et kui seadus jõustub 2016, siis peavad selle juures olema ka rakendusaktid, mis võimaldavad sellel seadusel ka reaalsuses rakenduda,

Kooseluseadus on Reformierakonna fraktsiooni esimehe Kristen Michaeli sõnade kohaselt vajalik igapäevaelu probleemide lahendamiseks – varaasjades kokku leppimise võimaldamiseks ja selleks, et elukaaslane saaks lapsega vajadusel kuhugi kaasa minna, isegi kui ta ei ole bioloogiline vanem. Samuti eluasemelaenu toetuste küsimise lihtsustamiseks ja haiglakülastuse võimaluse andmiseks.

Kooseluseaduse eelnõu annab mitteabiellises kooselus elavatele isikutele võimaluse oma kooselu registreerida, kaasa arvatud samasoolistel paaridel.

(ERR / EE)

Eestis alustas teenistust USA soomusüksus

8. oktoobril Tapal 1. jalaväebrigaadis aset leidnud tseremooniaga alustas Eestis teenistust USA 1. ratsaväediviisi 8. ratsaväerügemendi mehhaniseeritud jalaväekompanii. Ratsaväediviisi soomusüksuse võtsid tervituskõnedega vastu kaitseminister Sven Mikser ja USA suursaadik Eestis Jeffrey Levine.

Kaitseminister Mikser tänas rotatsiooni lõpetanud 173. Õhudessantbrigaadi võitlejaid teenistuse eest ja tervitas 1. Ratsaväediviisi võitlejaid Eestisse saabumise puhul. Ratsaväelasi tervitasid ka kakitsevää juhataja kindralmajor Riho Terras, 1. jalaväebrigaadi ülem kolonel Aron Kalmus ning Riigikogu riigikaitse komisjoni liikmed.

Soomusüksuse saabumisega alustab Eestis tööd NATO Brunssumi ühendväejuhatuse 13-liikmeline ettevalmistus-meeskond, kes viib kuni 22.oktoobrini Eestis läbi kaitsetaristu ja väljaõppevõimaluste hindamise, mille tulemusel selgub, milliseid õppusi ja operatsioone on Eestis tulevikus NATO julgeolekumeetmete raames võimalik läbi viia.

(KVPST / EE)

Monaco prints andis Ülo Krigul'ile noore muusiku auhinna

Oktoobri algul anti helilooja Ülo Krigul'ile Monte Carlo Ooperis üle mainekas Monaco prints Pierr'i fondi muusika-preemia "Noore muusiku valik" teose "Swan Bone City" eest.

1966. a. asutatud Monaco prints Pierr'i Fond tunnustab kirjanduse, kunsti ja muusika valdkonna tipptegevaid. Muusikapreemijaid on kaks. Üle kolme aasta antakse välja kompositsioonipreemiat, mille 2006. a. pälvis Helena Tulve. Alates 2011. aastast antakse igaaastaselt välja "Noore muusiku valiku" preemiat. Tunnustusega kaasneb uue teose tellimus ning rahaline preemia.

Ülo Kriguli "Swan Bone City" ("Luigeluulinn") kõlas esmakordselt 2012. a. Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri ja liris Vesiku esituses Risto Joosti juhatusel festivalil Eesti Muusika Päevad. 2013. aastal pälvis teos Eesti Muusika Päevade heliloojapreemia.

"Swan Bone City" on kirjutatud Kristiina Ehini samanimelise lühijutu põhjal ning võlgneb oma ülesehituses ja nüanssides suure osa just sellele maagilisele Eesti mütoloogiale ja kõige universaalsemaid seaduspärasusi kokku siduvale tekstile," kirjeldab Krigul kõrge auhinna pärjatud teost. Teiseks inspiratsiooniallikaks autorile teose loomisel oli Liis Vesiku kordumatu tämbri-ga hääli ja omapärane musikaalsus.

(ERR / EE)

Euroopa parimaks veebidisaineriks tunnistati eestlane

Prantsusmaal 2.- 5. oktoobrini toimunud Euroopa kutsemeistrivõistlustel EuroSkills 2014 võitis eestlane Silver Mähar veebidisaini erialal kuldmedali, lisaks teenisid eestlased pronksmedali ja viis meisterlikkuse medalit.

Veebidisainerite võistlusülesanne oli luua Prantsuse maiusele veebileht ja animatsioon. Lisaks kullale said eestlased Silver Mähar ja graafiline disainer Martin Siilak multimeedia meeskonna pronksi.

Meisterlikkuse medalid võitsid veebidisainer Silver Mähar, ehitusviimistleja Elsa Pärna, plaatija Taimo Avloi, restoraniteenindaja Diana Tšistjakova ja kokk Merit Martin.

EuroSkills võistlustel 41 erialal osales üle 400 õpilase 255 riigist.

(ERR / EE)

Kinkigem elu

Selleteemalise loenguga esines Tartu College'i saalis kolmapäeva, 1. oktoobri õhtul Eesti Ekspressi ajakirjanik Toivo Tänavsuu, keda publikule tutvustas VEMU paarhivaar Piret Noorhani. Loeng oli välja kuulutatud ingliskeelsena, kuid toimus eesti keeles, kuna muukeelseid publiku hulgas ei leidunud.

Kõneleja tunnistas, et Ameerika mandril ringi reisides on ajakirjanikutöö talle hetkel teisejärgulise tähtsusega. Ta oli küll mitmel pool kohanud huvitavaid eesti juurtega inimesi ning tutvustas neid filmi lühikaadrite kaudu. Ta tõeline ja oluline missioon on aga tutvustada ja propageerida tema algatusel ellu kutsutud vähivastase fondi "Kingitud Elu".

Tõuke fondi rajamiseks andis talle ema haigestumine. Ema Hille Tänavsuu oli tuntud ja hinnatud ajakirjanik. Ta oli ka muus ühiskondlikus elus väga aktiivne inimene – põline noortejuht ja mitmekordne Eesti noorte lauatennisemeister. Kui tal avastati vähk, seisis perekond raske olukorra ees: haige elupäevade pikendamiseks soovitati moodsat ravimit, mis oli Eesti Haigekassa jaoks liialt hinnaline – US \$ 7.000 kuus.

Omaksed poeg Toivoga eesotsas laususid otsustavalt: me leiame selle raha! Toivo avaldas ajalehes artikli, mille peale tuli palju rahalist abi. Esimesele Eesti omaalgatuslikule ülalmainitud nimega ravifondile pandi alus ja uskumatult suured vajalikud summad laekusid. Hille palavamaks sooviks oli näha oma järgmist lapselast (viientat). See soov täitus: Toivo perre sündis 13. juulil 2013 poeg Heinrich.

Fondi vormiline avamine toimus 10. veebruaril 2014 ning juhtrolli mängis seal Hille ise. Vaevalt kaks kuud hiljem, 5. aprillil kustus vitaalse naise eluküünal. Toivo mainib, et on kuulnud küsimust, kas ainult aastane elupäevade pikendus oli sellist summat väärt. Vastab, et aasta väärtuslikku elu on kingitus, mille hinda pole võimalik rahaga mõõta. Kes saaks selle vastu vaielda!

Toivo loodud fond tegutseb jõudsalt edasi. Nende eesmärgiks on aidata moodsaid ravimeid eesti turule ning abistada neid vähihaigeid, kellel ravi liigse kalliduse tõttu pole Eesti Haigekassalt abi loota. Seda nimetatakse viimase lootuse fondiks, mille kaudu kingitakse inimestele kalleimat vara: elu. Ühtlasi püütakse propageerida annetamist kui elustiili.

Pireti teatel otsustati seekordsete kokkutulijate vabatahtlikud annetused, mis tavaliselt on mõeldud VEMU toetuseks, suunata "Kingitud Elu" fondi, Jääh loota, et kuulajaskonna hulgast ka mõni lisatoetaja leiti

Eerik Purje Eesti Elu.

Eesti seened – punakas narmasnutt

Filateelia. Uus postmark.

Eesti Post / Omniva lasi 11. sept. käibele uue postmargi "Eesti seened – punakas narmasnutt". Mark on nominaalväärtusega 0.55 EUR / 8.61 EEK. Margi kujundasid Ülle Marks ja Jüri Kass ja postmark trükiti trükikojas AS Vaba Maa.

Punakas narmasnutt (*Inocybe erubescens*) on väga mürgine, sisaldab muskariini, mürgisus ei kao ka kupatamisel ega kuivatamisel. Üsna kiiresti pärast söömist ilmnevad mürgitustunnused: iiveldus, oksendamine, kõhulahtisus, rohke higi-, sülje ja pisaravool, sageli pupillide ahenemine ja nägemishäired. Esmaabi on haigele kindlasti tarvis anda võimalikult kohe pärast mürgistuse sümptomite avaldumist, hilisem abi ei pruugi haiget enam päästa.

Seen on noorelt kelluk ja kübaraga üleni valge, vanemalt laiuva kühmja radiaalkulise kollakspruunika түseda kübaraga (kuni 10 cm), jämeda (kuni 2.5 cm) rõngata jalaga, oliivpruunide eoselehekestega, eba-meeldiva lõhna ja maitsega. Jala kõrgus on 5-8 cm.

Kasvukohaks on pargid ja lehtmetsad juuni lõpust juuli alguseni. Parkides kasvab siis, kui sinna hakavad ilmuma ka esimesed kahvatuspunased pilvikud ning nendeks punakat narmanutti peetaksegi ja korjatakse, aga linnaparkidest seenekorjamist peaks üldse vältima.

Ebola on jõudnud Euroopasse

Sel nädalal avaldatud teadete kohaselt on Hispaanias tehtud kindlaks esimene Ebola juhtum Euroopas. Haigestunud on Ebola-haigetega tegelenud meditsiiniõde.

Samuti on diagnoositud Ebola Sierra Leones organisatsioon "Põhiriteta Arstid" töötanud norralannal, kes viidi ravile Oslasse. Möödunud nädalal avastati USA-s Ebolasse nakatanud mees, kes on tänaseks surnud; ta oli samuti töötanud haiguse leviku piirkonnas.

Medvedev : Venemaa ei kavatse Nõukogude Liitu tagastada

Venemaa peaminister Dmitri Medvedev kinnitas USA telekanalile CNBC antud usutluses, et Venemaa pole huvitatud Nõukogude Liidu taasloomisest ning väljendit "venelased tulevad" kasutavad väikeste riikide juhid poliitilise eliidi konsolideerimiseks enne parlamendi valimisi.

Ajakirjaniku küsimusele, kas Eesti valitsus peaks kartma, et president Vladimir Putin ja peaminister Dmitri Medvedev mingil hetkel tulevad nõ. kaitsma kohalikke venelasi, märkis Medvedev, et võimatu on taastada seda, mis on juba kadunud.

"Maailm on muutunud. Nõukogude Liitu pole enam. On Vene Föderatsioon oma konstitutsiooniga. See konstitutsioon hõlmab väärtushinnanguid, millega arvestab absoluutne enamus inimkonnast ja täpsemalt prioriteet on inimõigused, demokraatia, eraomandi kaitse, turumajanduse põhimõtted, jne. Seepärast keegi ei taha minna tagasi, teed minevikku pole," märkis Medvedev. (VES)

Eesti looduses on hävinud tohtu hulk soosid

Eesti rahvuslikuks uhkuseks peetud soode hulk on 60 aastaga drastiliselt vähenenud.

"Silmapiirini laiuvad rabamaastikud, maalilised laukasilmad ja sügisesed rabavärvid on pilt, mida enamikus Euroopa paikades enam ei kohta. Eestis katavad sood umbes viiendiku kogu maismaast," ütleb kaunis tutvustus Eesti ametlikus turismiveebis puhkaeestis.ee Ilmselt peab reklaamlauseid ümber kirjutama hakka-ma, sest reaalsus on märksa nukram.

Eestimaa Looduse Fondi (ELF) tehtud uuringust selgub, et sood katavad tegelikult alla 5% (250 000 ha) Eesti territooriumist ja nende pindala on pea kolm korda väiksem kui 1950. aastatel. ELF-i märgalade programmi eksperdi Jüri-Ott Salmi sõnul on see kahane-mine drastiline muutus, mida püütakse edaspidi pidur-dada.

Laiaulatusliku märgalade inventari tulemustest läh-tuvalt hakatakse töötama ohustatud paikade kaitse alla võtmise nimel ja ligi 12 000 hektarit endist soo-maad üritatakse taastada. Madal- ja allikasoodde ula-tuslikuma kaitse alla võtmine võiks Salmi arvates olla üks prioriteet. Suurtest rabadest on üle 90% kaitstud kõrge looduskaitse väärtusega.

Suurim murekoht ongi Salmi sõnul madal- ja allika-soode hävimine, sest neid on viimase 60 aastaga ligi kolm korda vähem. See ei ole oht ainult soode säilimi-sele, vaid ka neis elavatele liikidele.

Eestis asuvad Euroopa suurimad rabad

Eesti looduse pärliks on suured rabad, milliseid lei-dub Euroopas vähe. Rabad on soode arengu viimane aste, kus turbapind on paks ja sellel kasvavad taimed saavad oma toitained üksnes sademeveest. Eesti suurim raba on Kuresoo, mis laiub Soomaa rahvuspar-kis üle 110 ruutkilomeetri. Ametlikult asub eesti loodus-like rabade kogupindala poolest Euroopas Rootsi ja Läti järel kolmandal kohal. VES

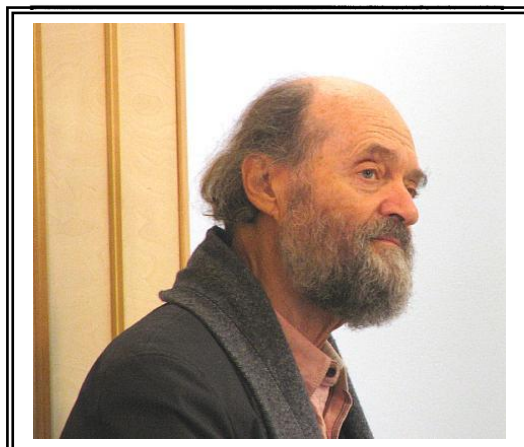
Arvo Pärt sai Nobeli-väärilise kultuuripreemia

15. oktoobril andis Jaapani Kunstiühing Tokyos Arvo Pärtile üle maineka kultuuripreemia *Praemium Imperiale*, mida loetakse kultuurivald-konnas samaväärseks Nobeli preemiaga.

Imperiale kunstipreemiaid annab Jaapani keiserlik perekond Jaapani Kunstiühingu kaudu välja alates 1989.a. Kunstiühingu aupatroon on Jaapani prints Hitachi, kes preemia isiklikult Arvo Pärtile üle andis. Igal aastal valitakse välja viis laureaati maalikunsti, skulptuuri, arhitektuuri, muusika ning teatri / filmi vald-konnast rahvusvaheliselt silmapaistva panuse eest kunstivaldkonna arengus ja globaalse ühiskonna rikas-tamisel. Tegu on rahvusvahelise üldsuse jaoks maailma suurima ja presiiitseima kunstiauhinnaga.

Praemium Imperiale laureaate väljakuulutamine juulis pälvis maailmas palju tähelepanu. Sel nädalal kaasneb preemia üleandmisega Tokyos samuti väga laialdane meediahuvi. Samal ajal viibib Jaapanis kont-sertreisil ka Eesti kammerkoor Collegium Musicale, kes astub viiel kontserdil üles kavaga Eesti ja Jaapani muusikast. Kavas on Arvo Pärdi, Erkki-Sven Tüüri ja Mirjam Tally teosed.

Sel nädalal tuli ka teade, et Poolas Wroclawis toimunud tänavusel rahvusvahelisel Uue Muusika Ühingu poolt korraldatud festivalil otsustati Arvo Pärt valida ühingu auliikmeks. (ERR/PM/EE).

Estonian Army buys 44 Swedish built light tanks from the Dutch

Estonia is buying 44 CV90 Swedish made light tanks or infantry fighting vehicles from the Netherlands.

The CV90 is a tracked vehicle designed for use in Swedish, or Nordic climates of snow and muddy conditions, like they have in Estonia.

The body of the tank is made by Hagglunds, which makes tracked very light personnel carriers for the Canadian army and Bofors, which makes the turret with the 25 mm to 35 mm cannon.

The Dutch defence minister Jeanine Hennis-Plasschaert, on her visit to Tallinn stated, "every day are witnessing cases that demonstrate that peace is fragile and therefore not to be regarded as self evident. We cannot sit back and watch from the sidelines."

Details are still being worked out and should be completed by December. The CV90 was originally sold for over 4 million Euros but the price has come down to below 3 million Euros each, new. The sale will still leave 149 CV90's in the Dutch inventory.

Stolen childhoods: Stories of Estonian Children deported to Siberia.

In March of 1949, after the Second World War, the Soviets deported over 20,000 Estonians in cattle cars to Siberia. The "crimes" of the fathers and mothers often included being successful farmers, educators, or business leaders. Family members were also deported into what the official documents called "perpetual exile." Among these deportees were girls and boys, who even today remember well the deportation itself and their lives in the Siberian collective farms and work camps.

Sixteen children – sixteen stories – each unique, recalling their deportation, their lives in Siberia, their determination to get an education, and finally their return to Estonia.

Lakeshore Press at www.lakeshorepressbooks.com
P.O. Box 92, Woodsville, NH 03785. Tel. 603-747-8083.

NATO tutvub Eesti valmisolekuga vägede vastuvõtmiseks

Juba oktoobri esimesest nädalast on Eestis NATO ettevalmistusmeeskond, kes tutvub kaitse- ja tsiviiltaristuga juhuks, kui tekib vajadus tuua kohale lisavägesid.

Meeskonna juht Belgia kolonel Hans Houf ütles, et nad pole kohal, et kontrollida, vaid analüüsida olemasolevaid võimalusi ja nende parandamist. Ta lisas, et kolmeteistkümnest inimesest koosnev meeskond on saanud Eesti poolelt väga head infot ning juba praegu võib öelda, et Eesti valmisolek NATO vägede võõrustamiseks on väga heal tasemel.

Lisaks taristule analüüsitakse ka siinseid sõjaväelaste õppeprogramme, et olla teadlikud, mida meie kaitseväelased oskavad. Mida rohkem on julgeolekuvalmiduses rahvusvahelist ühisosa, seda tugevam on ka NATO ühine jõud, selgitas Houf.

Täpsem report olukorrast Eestis koostatakse siiski hiljem ning esitatakse see nii NATO Brunssumi ühend väejuhatusele kui ka kaitseministeeriumile.

Houf ei teinud saladust, et NATO on asunud liikmesriikidega Ida-Euroopas tihedamale koostööle pärast Ukraina kriisi algust. Enne Eestit käis sarnane komisjon juba ka Lätis ja Leedus. Meeskondki on võimalikult rahvusvaheline, et rõhutada ühenduse ühtsust. Sinna kuulub inimesi Itaaliast, Taanist, Belgiast, USAst, Prantsusmaalt ja mujalt.

Grupp tutvus näiteks Pärnu sadama ja lennuväljaga ning Tallinna ja Ämari sõjaväeliste objektidega, samuti Virumaa sadamatega. "Uurisime võimalusi, kuidas siia vajadusel jõuda: kas siis maabuda või maanduda." Tartus tutvuti sõjaväelaste väljaõppega nii kaitseväge ühendatud õppeasutustes kui ka matkekeskuses, samuti uuriti sõjalisi objekte Võrumaal.

Ettevalmistusmeeskonna saatmine Eestisse on üks osa NATO julgeolekumeetmest, mille rakendamise otsustasid alliansi liikmed septembris Walesis aset leidnud tippkohtumisel.

(PM / EE)

Uus raamat Marika Blossfeldti sulest

Marika Blossfeldt'ilt on ilmunud uus raamat "Looduslik toit. Ehe ja tervendav" mis on järg varem ilmunud raamatule "Looduslik toit. Täisväärtuslik elu". Uues raamatus selgitab autor, kuidas säilitada seedetrakti tervist, tugevdada immuunsüsteemi, puhastada keha ja vaimu, ennetada põletike teket ning langetada kehakaalus. Uuest raamatust võib õppi da, kuidas otstarbekalt kasutada hingamist, teadlikkust ja naudingut, et ära hoida stressi ja seedehäireid.

Much war and little peace: Estonia's long road to find identity

Tallinn, Estonia: Beyond a doubt, there are few places in today's world where history has imposed so many dark and desperate moments, with so many struggles, as this small, almost picture-postcard country situated on the northeast edge of the Baltic Sea.

Medieval cities and villages, traditional rural farms, green rolling pastures, verdant forests, and spectacular offshore islands – all in a corner of the world where, during the summer months, you can still read a newspaper at midnight under the reflected light from the northern skies.

Much like its neighbors, Latvia and Lithuania, Estonia's quest for its own identity spans more than a thousand years. And, along with that journey has come a never-ending succession of wars, famines, deadly epidemics, foreign occupations, near-genocide, even a medieval form of virtual slavery.

In 1346, The Danes decided to sell Estonia to the German Knights of the Teutonic Order. Thus began the influx of wealthy German landowners, mostly from the aristocracy, who quickly became the dominating force in a country of "maarahvas", or country peasants. For the Danes, the timing couldn't have been more fortunate; by around 1350. their former possession was struck by an epidemic of bubonic plague- the Black Death- which decimated Estonia's population.

When it was over, the few who survived had little choice but to become serfs to the newly-installed German land barons.

Serfdom (derived from the Latin word servus, to serve) wasn't outright slavery as we in the West Indies would know it: the major difference was that the serf was not considered his master's property and therefore had certain legal rights.

Nevertheless, virtually every aspect of his life was influenced and rigorously controlled by the aristocrats on whose estates the serfs lived and worked. In return for a small plot to farm and a roof over his head, a serf was expected to provide a certain period of weeks or months (this also applied to his own family members) dedicated to laboring on behalf of the landowner. This could include crop harvesting, domestic services, road building, tree cutting, even fighting an enemy if required.

By law, these same obligations would also apply to the serf's descendants. And if a female family member wished to marry, she would first have to obtain the landowner's consent. If a marriage led to her relocation to another estate, the serf had to compensate the landowner by paying him a Marriage Tax. (Serfdom was not abolished in Estonia until 1819)..

Sweden took over Estonia in 1561. This brought relative stability and significant improvements – especially in education, social interaction and the arts. Many Estonians still refer to this period as the Golden Swedish Age..

*Eric Mackenzie Lamb, St. Kitts-Nevis Observer.
September 2014*

"PORTLANDI SÕNUMID" & "PORTLANDI EESTLASTE TEATED" on Oregoni eestlaste teateleht, ilmudes Portlandi Eesti Seltsi ja EELK Portlandi Koguduse väljaandel. Need saadetakse liikmetele tasuta. Teistel on võimalik neid tellida toimetaja kaudu, tasudes \$ 15. aastas.

Toimetaja: Helmuth Kalmann	8159 S.W. 85th Ave.	Portland, OR 97223
	Tel. 503-244-9083	
P.E.S. esimees: Kalev Sepp	8330 S.W. Apple Way L201	Portland, OR 97225
	Tel. 503-292-3578	

NOTE: Please notify the editor of any address changes.

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA HEAD UUT AASTAT

Soovivad kõikidele kaasmaalastele

ALLAS, Tiina & Andy Schutz
 AUG, Tiina, Ants
 EBY, Anne, Brian & Britanii
 BAKER, Page & Helle
 BERGER, Ilo
 HEINSOO, Kristi & Tiit
 HERRICK, Anne
 JOHNSTON, Lia
 FOELLER, Eleanor
 KALMANN, Asta
 KALMANN, Silvi & Helmuth
 KESKÜLA, Leitmar & Arne

KOLLOM, Malle
 KONSA, David & Pam
 LANDER, Thea
 LAUR, Hendrik & Valda
 MAURER, Erik, Ian & Cyd
 MERILO, Kalle & Helve Kalmann
 MIRKA, Alar, Irja & Suvi
 MOKS, Eino
 MERILO, Triina

NARITS, Paul, Linda, Markus & Merike
 NATHAN, Helle
 NURMBERG, Heino
 ORAV, Fromhold
 OSBORNE, Petra
 PARIK, Valdek & Kati
 PALM, Toomas & Ingrid
 POOL, Adelheid
 POOLE, Anne
 RAPP, Kalev & Sirje
 RAIDNA, Paul & Katre
 RINNE, Margery
 RUUMET, Hillevi
 SAMPSON, Fern
 SEPP, Kalev, Janne & Anna-Liisa

SÖÖT, Mati & Aldeane
 TALVISTE, Meralda, Endel & Miki
 VAGA, Zoja & Mati

PORTLANDI EESTI SELTS
 EELK PORTLANDI KOGUDUS